

2026/0196(BUD)

2.9.2026

STANOVISKO

Výboru pre rybárstvo

pre Výbor pre rozpočet

k všeobecnému rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2027 – všetky
oddiely
(2026/0196(BUD))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Giuseppe Lupo

PA_NonLegBud

STANOVISKO

Výbor pre rybárstvo vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do svojho návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto body:

1. pripomína strategickú úlohu spoločnej rybárskej politiky (SRP) a hospodársky, sociálny a environmentálny význam rybolovu, akvakultúry, spracovania a námorných vecí pri zaistovaní potravinovej bezpečnosti a strategickej potravinovej suverenity, zdravých a odolných morských ekosystémov, ako aj konkurencieschopného, udržateľného, odolného a spravodlivého modrého hospodárstva; pripomína, že sebestačnosť Únie v prípade potravinových produktov z vodných živočíchov je naďalej nízka a že silné a udržateľné odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovania majú zásadný význam pre potravinovú bezpečnosť a strategickú autonómiu Únie; zdôrazňuje význam potravinových produktov z vodných živočíchov pre zdravú výživu, keďže tieto produkty sú bohaté na bielkoviny a patria medzi najudržateľnejšie zdroje živočíšnych bielkovín s nízkou uhlíkovou stopou, a to v závislosti od spôsobu rybolovu alebo výroby;
2. pripomína, že odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovania sú základnými piliermi hospodárskej, sociálnej a kultúrnej štruktúry pobrežných, ostrovných a najvzdialenejších komunít Únie a že Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF) zostáva základným programom financovania pre rybárov, výrobcov v odvetví akvakultúry, odvetvie spracovania a súdržnosť týchto komunít; zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú plnia rybárstvo a akvakultúra pri posilňovaní konkurencieschopnosti a odolnosti Únie, tým, že zabezpečujú potravinovú bezpečnosť, podnecujú inovácie, podporujú kvalitné pracovné miesta a posilňujú odolnosť pobrežných, ostrovných a najvzdialenejších komunít; zdôrazňuje, že príslušné finančné prostriedky Únie na rok 2027 by mali podporovať investície, inovácie, a to aj do rybárskeho výstroja a metód, zjednodušiť postupy, podporiť dekarbonizáciu a modernizáciu rybárskej flotily Únie, pričom účinnou kontrolou a monitorovaním by sa malo zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky dostali k zamýšľaným príjmom;
3. konštatuje, že podľa odhadov Komisie na rok 2027 predstavujú hlavné rozpočtové riadky súvisiace s rybárstvom, konkrétne ENRAF, dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, regionálne organizácie pre riadenie rybárstva a Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA), približne 1,016 miliardy EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, čo v porovnaní s rokom 2026 predstavuje zvýšenie približne o 2,1 %, a 1,222 miliardy EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch, čo v porovnaní s rokom 2026 predstavuje zvýšenie približne o 10,7 %; zdôrazňuje, že táto úroveň musí podporovať konkurencieschopnosť a odolnosť, ako aj potreby odvetví rybolovu a akvakultúry vrátane získavania údajov, kontroly, medzinárodnej správy oceánov, dekarbonizácie, biodiverzity, propagácie udržateľných potravinových produktov z vodných živočíchov, inovácií rybárskeho výstroja, modernizácie flotily a generácie obnovy, a pobrežné komunity; zdôrazňuje, že rozpočtové prostriedky sa musia čerpať v plnej miere a rýchlo vzhľadom na pretrvávajúce nedostatočné čerpanie prostriedkov z ENRAF a že osobitná pozornosť by sa mala venovať regiónom, komunitám a segmentom flotily v morských oblastiach, ktoré čelia najväčším štrukturálnym a sociálno-

ekonomickým tlakom; zdôrazňuje, že s rybármi, výrobcami v odvetví akvakultúry a ich zastupujúcimi organizáciami by sa malo pri vymedzovaní a hodnotení týchto rozpočtových priorít pravidelne konzultovať, a to prostredníctvom dialógu;

4. zdôrazňuje, že pretrvávajúce inflačné tlaky a rastúce ceny palív, náklady na údržbu a iné prevádzkové náklady výrazne znižujú udržateľnosť a konkurencieschopnosť rybárskych a akvakultúrnych podnikov; vyzýva, aby sa vyčlenili dostatočné rozpočtové prostriedky na rok 2027 na ciele podporné opatrenia a primeranú kompenzáciu v medziach platného právneho rámca, aby bolo možné riešiť výnimočný nárast výrobných nákladov;
5. vyzýva Komisiu, aby zjednodušila, zefektívnila a uľahčila prístup k ENRAF a iným nástrojom financovania súvisiacim s oceánmi, najmä pre malé a stredné podniky, drobných rybárov, výrobcov v odvetví akvakultúry a organizácie výrobcov; zdôrazňuje, že toto zjednodušenie musí znížiť zbytočnú administratívnu záťaž a zároveň zachovať účinné a primerané kontroly a záruky oprávnenosti, a zároveň rešpektovať ciele SRP;
6. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že súčasné programové obdobie vstupuje do záverečnej fázy vykonávania programu ENRAF v rámci súčasného VFR, mala by sa využiť dostupná flexibilita, aby sa podporilo úplné vykonávanie, čerpanie a efektívne využívanie dostupných finančných prostriedkov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili ich včasné použitie a odstránili zbytočné administratívne prekážky, aby sa finančné prostriedky dostali k prevádzkovateľom v odvetví rybolovu a akvakultúry, a to aj prostredníctvom zjednodušených požiadaviek na podávanie žiadostí a správ, rýchlejších postupov schvaľovania a platieb a primeraného predbežného financovania; žiada, aby sa dostupná flexibilita využila v prípade regiónov a komunít, ktoré čelia vážnej a dlhotrvajúcej kríze v odvetviach rybolovu a akvakultúry; zdôrazňuje, že akékoľvek predĺženie lehôt na vykonanie by nemalo byť na úkor rozpočtových prostriedkov vyčlenených na rybolov a akvakultúru v rámci budúceho VFR;
7. víta Európsky oceánsky pakt, pripravovaný oceánsky akt Komisie a nedávne oznámenia o ostrovoch a pobrežných komunitách, pričom pripomína význam prosperujúcich, konkurencieschopných, ziskových a udržateľných odvetví rybolovu a akvakultúry pre pobrežné hospodárstva a zdravé oceány, ako aj osobitné výzvy, ktorým čelia ostrovy a pobrežné komunity, vrátane vyšších nákladov, nedostatkov v dostupnosti, zraniteľnosti voči zmene klímy a demografického tlaku; zdôrazňuje, že iniciatívy a stratégie týkajúce sa oceánov sa musia podporiť osobitným a dostatočným verejným financovaním a investičnými stimulmi, že musia zapájať rybárov, výrobcov v odvetví akvakultúry, pobrežné komunity a vedecké subjekty, najmä Medzinárodnú radu pre výskum mora (ICES), Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF) a národné inštitúty pre morský výskum, a v budúcom VFR na ne musia nadviazať konkrétne nástroje s plným zapojením miestnych orgánov; trvá na tom, aby sa vo VFR na obdobie po roku 2027 zachoval osobitný fond pre rybolov a akvakultúru s účelovo viazaným, jasne identifikovateľným rozpočtovým riadkom a vlastnými pridelenými prostriedkami, a tak sa zabezpečila viditeľnosť, predvídateľnosť a dostupnosť finančných prostriedkov Únie pre tieto odvetvia, a aby sa jeho zdroje výrazne zvýšili, a to so zreteľom na osobitné potreby flotíl maloobjemového rybolovu v celej Únii; žiada, aby sa v rámci príslušných rozpočtových riadkov na rok 2027 primerane podporila spolupráca v Atlantiku v oblasti

prepojenosti, udržateľného modrého hospodárstva, odolnosti, medzinárodnej spolupráce a udržateľnej správy oceánov;

8. zdôrazňuje význam objektívnych vedeckých údajov vrátane sociálnych, environmentálnych a hospodárskych údajov týkajúcich sa morského prostredia a údajov o sociálno-ekonomickom vplyve na pobrežné, ostrovné a najvzdialenejšie regióny s cieľom posilniť udržateľné a ekosystémové riadenie rybárstva efektívne využívajúce zdroje; vyzýva Úniu a členské štáty, aby posilnili podporu vedeckých inštitúcií pri zbere, monitorovaní a analýze údajov, najmä v morských oblastiach vystavených silnému environmentálnemu tlaku, aby vedecké odporúčania a posúdenia populácií lepšie zohľadňovali zhoršovanie životného prostredia a interakcie medzi viacerými druhmi vrátane predátorstva, a zároveň zabezpečili, aby súvisiace technické a administratívne požiadavky zodpovedali kapacitám a rozsahu regionálnych orgánov, a podporu investícií do inovačných, selektívnych, vedecky podložených a udržateľných rybárskych výstrojov a technológií naprieč segmentmi flotily s cieľom zlepšiť selektívnosť a znížiť objem nechcených vedľajších úlovkov;
9. vyzýva na zriadenie atlantického hlbokomorského observatória, ktoré by malo prispieť k zlepšeniu poznatkov a pochopenia hlbokomorského prostredia a podporovať udržateľné modré hospodárstvo; je presvedčený, že observatórium by malo prispievať k iniciatíve s názvom OceanEye – Monitorovanie modrej planéty v záujme vedy, udržateľnosti a spoločnosti a malo by byť jej súčasťou, pričom by malo posilňovať kapacity v oblasti pozorovania, monitorovania a výmeny údajov o hlbokomorských oblastiach;
10. zdôrazňuje, že je dôležité venovať osobitnú a mimoriadnu podporu flotile maloobjemového a tradičného rybolovu, najmä na ostrovoch a vo vzdialených regiónoch, a zároveň umožniť primeranú podporu obnovy starnúcej flotily Únie vo všetkých jej segmentoch vrátane tých, ktoré dosiahli priemerný vek viac ako 40 rokov; opätovne potvrdzuje, že zlepšenie bezpečnosti, pracovných podmienok, energetickej efektívnosti, prístupu k príležitostiam a environmentálnej udržateľnosti vrátane modernizácie plavidiel a, ak je to vhodné, ich obnovy, ktorá nezvýši rybolovnú kapacitu plavidla, by malo prispieť ku generačnej obnove a k hospodárskej životaschopnosti maloobjemového a tradičného rybolovu a zároveň zabrániť nadmernej kapacite a nadmernému rybolovu; zdôrazňuje, že podpora modernizácie zameranej na zvýšenie bezpečnosti a energetickej efektívnosti by sa nemala zamietnuť výlučne z dôvodov súvisiacich s kapacitou flotily, ak investície nezvyšujú rybolovnú kapacitu plavidla; žiada zjednodušené administratívne postupy a postupy udeľovania licencií a pridelovanie dostatočných finančných prostriedkov, aby bolo možné zabezpečiť účinný prístup k podpore na modernizáciu a obnovu flotily maloobjemového a tradičného rybolovu; vyzýva Komisiu, aby v rámci platného právneho rámca posúdila, ako sociálna a bezpečnostná priestornosť a technické kritériá týkajúce sa hnacej sily a hrubej priestornosti ovplyvňujú prístup k podpore, najmä v najvzdialenejších regiónoch, aby sa uľahčili investície na zlepšenie bezpečnosti, pracovných podmienok a energetickej účinnosti bez toho, aby sa zvýšila rybolovná kapacita;
11. zdôrazňuje, že zmena klímy, znečistenie, strata biodiverzity, zvýšený výskyt nových cudzích predátorských druhov a v relevantných prípadoch rozrastajúce sa populácie

niektorých chránených predátorských druhov, ako sú tulene a kormorány, majú nepriaznivý dosah na morské ekosystémy a odvetvie rybolovu; požaduje primeranú finančnú podporu vrátane rýchlej a flexibilnej podpory v prípadoch klimatických, environmentálnych alebo trhových kríz, ktoré postihujú rybárov a výrobcov v odvetví akvakultúry, aby sa posilnila odolnosť týchto odvetví; vyzýva tiež, aby sa v rámci platného právneho rámca urýchlene a primerane kompenzovala strata príjmu v prípadoch povinného dočasného zastavenia činností, prírodných katastrof, závažného narušenia trhu alebo škôd spôsobených inváznymi nepôvodnými druhmi a aby sa poskytla primeraná podpora v prípadoch kríz spôsobených dlhodobými obmedzeniami výlovu, volatilitou cien palív a tlakmi na morský priestor; žiada finančnú a technickú podporu pre rybárov postihnutých zákazmi rybolovu v reálnom čase vrátane včas poskytovaných informácií, digitálnych nástrojov, dočasnej kompenzácie v odôvodnených prípadoch a pomoci pri hľadaní alternatívnych rybolovných oblastí; žiada rýchle a flexibilné krízové financovanie v rámci ENRAF, ktoré sa bude opierať o primerané zdroje, pričom sa zabezpečí zjednodušený prístup a predvídateľné vyplácanie, a podporu vedeckého výskumu, riadenia a kontroly invázných nepôvodných druhov, preventívnych opatrení a kompenzácie škôd na výstroji a strát príjmov;

12. zdôrazňuje kľúčovú úlohu regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (RFMO) pri zabezpečovaní udržateľného rybárstva na celom svete a význam primeraných zdrojov pre silnú a koordinovanú pozíciu Únie na ich zasadnutiach, a to aj prostredníctvom primeraného zastúpenia Európskeho parlamentu a zainteresovaných strán, najmä rybárov; zdôrazňuje, že udržateľné rybárstvo si vyžaduje účinné a primerané systémy monitorovania, kontroly a dohľadu; v tejto súvislosti žiada dostatočné finančné prostriedky pre EFCA, najmä na posilnenie jej hliadkových kapacít a modernizáciu jej systémov dohľadu;
13. zdôrazňuje, že rybári, ktorých postihlo výrazné zníženie kvót, zákazy rybolovu a kolaps kľúčových populácií rýb, musia dostať primeranú, včasnú a predvídateľnú prechodnú podporu; požaduje dostatočné financovanie z ENRAF na dočasné zastavenie a trvalé ukončenie rybolovných činností, diverzifikáciu dotknutých podnikov, rekvalifikáciu a sociálnu ochranu dotknutých rybárov a pracovníkov; zdôrazňuje, že rybolov a pobrežné komunity v morských oblastiach, ktoré čelia mimoriadnym sociálnym a hospodárskym výzvam vyplývajúcim z dlhodobého zhoršovania rybolovných zdrojov, zhoršovania životného prostredia, eutrofizácie, zmeny klímy a dlhodobých obmedzení výlovu, si vyžadujú cieľenú finančnú podporu, najmä pre tie najviac postihnuté;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili udržateľnú akvakultúrnu produkciu Únie tým, že budú riešiť zistené prekážky a obmedzenia, urýchlia postupy udeľovania licencií a znížia závislosť od dovozu z tretích krajín; zdôrazňuje, že je potrebné, aby boli vo financovaní a v obchodnej politike Únie zabezpečené rovnaké podmienky a reciprocita v súlade s pravidlami WTO, aby tak dovážané produkty rybolovu a akvakultúry spĺňali zdravotné, environmentálne a sociálne normy a normy udržateľnosti rovnocenné s normami platnými v Únii; zdôrazňuje, že vhodné využívanie finančných prostriedkov z ENRAF môže pomôcť diverzifikovať a zvýšiť akvakultúrnu produkciu Únie a podporiť doplnkové činnosti, ako je napríklad rybársky turizmus, a zároveň prispieť k rodovej rovnosti a generačnej obnove;

15. vyzýva na ciele financovanie výskumu, vývoja a zavádzania nízkoemisných pohonných systémov a pohonných systémov s nulovými emisiami, udržateľných alternatívnych palív a energeticky účinných technológií prispôbovaných všetkým rôznym segmentom flotily, druhom rybolovu a typom výstroja, aby sa znížili emisie a závislosť od fosílnych palív vrátane potrebných úprav infraštruktúry v prístavoch Únie, najmä v ostrovných a najvzdialenejších regiónoch; zdôrazňuje, že prechod by mal byť technologicky neutrálny, primerane financovaný, ekonomicky a technicky uskutočniteľný a prispôbovaný skutočným kapacitám prevádzkovateľov a že by nemal flotile maloobjemového a tradičného rybolovu spôsobovať neprimerané náklady ani ukladať neprimerané povinnosti;
16. zdôrazňuje, že kľúčom k dosiahnutiu generačnej obnovy vrátane rodovej rovnosti je primerane financovaná odborná príprava a vzdelávanie, najmä mladých a nových rybárov, a kvalifikovaná a rôznorodá pracovná sila; požaduje prístup založený na zapájanie nových generácií do ochrany oceánov (New Generations for the Ocean), ktorý bude podporovať technickú, podnikateľskú, digitálnu a bezpečnostnú odbornú prípravu, stimuly na začatie podnikateľskej činnosti a prístup mladých rybárov a podnikateľov v oblasti akvakultúry k tomuto odvetviu vrátane finančných stimulov a podpory prístupu k financovaniu, ako aj mentorstva a medzigeneračného prenosu rybárskych podnikov; vyzýva Komisiu, aby posúdila jasné vymedzenie pojmu „nový rybár“ zo strany Únie a ciele podporu z ENRAF pre nových rybárov v súlade so SRP;
17. opätovne zdôrazňuje potrebu osobitnej a cielej finančnej podpory pre pobrežné komunity, ostrovy a najvzdialenejšie regióny, najmä v prípade členských štátov s mnohými ostrovmi, pre malé a vzdialené ostrovy a pre komunity, ktoré sú vystavené štrukturálnym a sociálno-ekonomickým tlakom, vrátane náležitej kompenzácie dodatočných nákladov na produkty rybolovu a akvakultúry v súlade so zmluvami; požaduje pre najvzdialenejšie regióny osobitný mechanizmus na kompenzáciu dodatočných nákladov na palivo, dopravu, zásobovanie, ľad, údržbu, skladovanie, prístavné služby a distribúciu, ktoré znášajú rybári, výrobcovia v oblasti akvakultúry a spracovateľské a obchodné spoločnosti v týchto regiónoch, a to aj prostredníctvom osobitného finančného nástroja pre rybárstvo typu POSEI; vyzýva na administratívne zjednodušenie, vytvorenie špecializovaných jednotných kontaktných miest a zavedenie opatrení na odstránenie administratívnych a finančných prekážok, ktorým čelia organizácie výrobcov v odvetví maloobjemového rybolovu, drobní rybári a výrobcovia v oblasti akvakultúry; zdôrazňuje, že takáto podpora by mala prispievať k zachovaniu trvalého osídlenia, zamestnanosti, potravinovej bezpečnosti a sociálnej a územnej súdržnosti v ostrovných regiónoch; vyzýva, aby sa poskytovala účelovo viazaná podpora na modernizáciu, zvýšenie odolnosti a udržateľný rozvoj rybárskych prístavov a vykládkovej infraštruktúry, najmä v regiónoch, ktoré sú veľmi závislé od rybárstva.

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že do svojho stanoviska nezahrnul žiadne informácie od zástupcov záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti¹, ani od zástupcov verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev, ktorí sa musia uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

¹ Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

**INFORMÁCIE O PRIJATÍ
VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO**

Dátum prijatia	1.9.2026	
Výsledok záverečného hlasovania	+:	20
	–:	0
	0:	7

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

20	+
ECR	Stephen Nikola Bartulica, Carlo Ciccio, Nora Junco García, Bert-Jan Ruissen
PPE	Magdalena Adamowicz, Carmen Crespo Díaz, Marco Falcone, Niclas Herbst, Isabelle Le Callennec, Francisco José Millán Mon, Andrey Novakov
Renew	Oihane Agirregoitia Martínez, Asger Christensen, Barry Cowen
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, Sofie Eriksson, Nicolás González Casares, Giuseppe Lupo
Verts/ALE	Ana Miranda Paz

0	-

7	0
ESN	Siebert Frank Droese
PfE	Ton Diepeveen, France Jamet, Tiago Moreira de Sá
The Left	Luke Ming Flanagan, Emma Fourreau
Verts/ALE	Isabella Lövin

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania